

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/nazwy-do-zmiany/39071,ul-Hibnera-Wladyslawa.html>
21.03.2026, 17:08

ul. Hibnera Władysława

*W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa powyższa **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).*

Władysław Hibner (1893-1925) – działacz komunistyczny, dowódca „centralnej bojówki” KPP, przeznaczonej do zabójstw i akcji terrorystycznych, skazany na śmierć za udział w zabójstwach (m.in. policjanta).

Urodził się w 1 V 1893. Pracował jako tkacz na terenie Łodzi. Od 1912 r. należał do PPS-Lewica, głoszącej hasła rewolucyjne. W l. 1916–1918 był sekretarzem Okręgowej Rady Związków i Stowarzyszeń Robotniczych w Łodzi. W listopadzie 1918 r. zasiadał w Łódzkiej Radzie Delegatów Robotniczych.

Po utworzeniu Komunistycznej Partii Robotniczej Polski został jej członkiem w grudniu 1918 r. W czasie wojny z bolszewikami w kwietniu 1919 r. został aresztowany za działalność przeciw państwu polskiemu i skazany na 5 lat więzienia (wyrok zmniejszony potem do 3 lat). W 1921 r. został przekazany do ZSRS w drodze wymiany więźniów – za polskich więźniów politycznych. W Moskwie współpracował z Biurem Polskim partii bolszewickiej. Współtworzył Międzynarodową Organizację Pomocy Rewolucjonistom – strukturę będącą dodatkowym narzędziem oddziaływania bolszewików na społeczeństwa innych krajów (MOPR). Był członkiem władz tej organizacji – Komitetu Wykonawczego MOPR.

Jesienią 1924 r. przeszkolony w ZSRR Władysław Hibner nielegalnie przyjechał do Polski w celu prowadzenia komunistycznych akcji dywersyjnych i terrorystycznych. Pod zmienionym nazwiskiem wszedł w skład Komitetu Warszawskiego KPRP (od lutego 1925 r. KPP). Uczestniczył w konspiracyjnej i terrorystycznej działalności antypaństwowej KPP na rzecz ZSRS. Hibner stanął na czele „centralnej bojówki”. Objął dowództwo nad W. Kniewskim i H. Rutkowskim, którzy wraz z nim zostali przez partię wyznaczeni do realizacji zadań specjalnych – zabójstw i akcji terrorystycznych.

Wszyscy trzej wzięli udział w próbie zamachu, dokonanej 17 lipca 1925 roku. Władysław Hibner zamierzał zamordować Józefa Cechnowskiego, byłego członka warszawskich władz partii komunistycznej. Kniewski i Rutkowski stanowili jego ochronę. Zamach był nieudany, gdyż oczekujący na Cechnowskiego terroryści zostali tuż przed akcją wylegitymowani na ulicach Warszawy przez Policję Państwową. Hibner, Kniewski i Rutkowski rozpoczęli bezładną strzelaninę, zabijając i raniąc przechodniów. Podczas pościgu zginął także jeden z

policjantów. Ostatecznie dzięki sprawnej akcji policji zarówno Kniewski i Rutkowski, jak i Hibner zostali schwytani i obezwładnieni.

Za popełnione zbrodnie Sąd Okręgowy w Warszawie skazał Hibnera, Kniewskiego i Rutkowskiego na karę śmierci. Prezydent RP Stanisław Wojciechowski nie skorzystał z prawa łaski. Wszyscy trzej zostali rozstrzelani 21 sierpnia 1925 r.

W latach powojennych kreowano ich na ofiary „walki o wyzwolenie społeczne”, zupełnie przemilczając zarówno charakter wymierzonej w niepodległość Polski działalności terrorystycznej, ścisłą łączność z komórkami wywiadu zagranicznego ZSRR, jak i rzeczywiste cele podejmowanych akcji.

(mkk)